

Intervju med Camilla och Kristofer - om självbevarelsedriften i att värna om klimatet och om att framtiden blir allt mer närvarande

Klimat- och energismart hemma är en satsning som pågår 2023 där hushåll från hela Unesco Biosfärområde

Vänerskärsgården med Kinnekulle kunnat ansöka om att delta. Familjen Vaske bor strax utanför Mariestad och knep en av platserna. Som deltagare får man bland annat en föreläsning av en klimatpsykolog, litteratur, motivationssamtal och det genomförs också intervjuer med deltagarna i syfte att sprida tankar om ämnena till fler.

Jag träffar Camilla och Kristofer hemma i deras sekelskifteshus i Ullervad i början av sommaren. Riktmärket jag fått för att få syn på rätt hus var att titta efter ett rött hus med en flaggstång omringad av prästkragar – en beskrivning som stämde perfekt. Huset är 174 m² och har byggts ut i omgångar över åren. Kristofer beskriver att det både finns utmaningar och möjligheter när det kommer till att skapa ett energisnålt hem. Vid projektets början fick paret hembesök av en energirådgivare som gav några tips i rätt riktning.

- Vi fick ett fiffigt tips om att isolera våra altandörrar, säger Camilla och berättar att energirådgivaren direkt såg att det var så kallat kallras vid dem. Genom att sätta i isoleringsskivor i dem kan vi täppa till där, vilket är en rätt så enkel åtgärd att genomföra. En annan sak som han tog upp är att vi har ett bra ventilationssystem i dagsläget, men det börjar bli gammalt. Då kan det vara bra att göra en ventilationskontroll. I och med att det är ett gammalt hus behöver vi också veta lite mer om olika material, så att det blir rätt när vi

gör åtgärder. En del av de här projekten kan utföras på en gång medans det kan ta tid innan vi genomför andra, funderar Camilla.

- Vi har också lurat på det här med solceller men vi får se vart det landar, säger Kristofer. Man behöver ju ha en del förutsättningar med tanke på takens lutningar så eventuellt blir det bättre att ha dem på marken i vårt fall. Vi har pratat om det med en elektriker för ett par år sedan, men han fick nog mycket att göra så han har inte återkommit. Vi har skickat ut lite frågor om det, så får vi se framgenom.
- Vi har ordnat så att vi nu har en luftvärmepump både nere och en uppe. Det blev stor skillnad, tack vare det behöver vi inte använda direktel alls på samma sätt. Det var en lyckad åtgärd som vi hade löst redan innan det här projektet.

Vad kom det sig att paret ansökte om att vara med i projektet?

- Det här är frågor som vi varit intresserade av länge. När jag läste om projektet såg jag möjligheten till att få fler sätt att tänka på de här frågorna, berättar Kristofer. Camilla beskriver hur hon ser att läget förändrats drastiskt över åren när det gäller klimatfrågan.
- På 90-talet lärde vi oss att vi kunde släcka lampan och därmed rädda världen. Nu har insikten landat; att vi alla måste göra något aktivt. När vi ser länder där klimatkrisen

verkligen visar sig idag är det hemskt och jag känner det än mer drabbande när jag nu drar paralleller till min egen familj. Vi bidrar ju till högre havsnivåer och torka på andra delar av planeten, säger Camilla.

- *"Klimatfrågan är inget intresse. Vi behöver beskydda våra tillgångar!" Camilla*

- Av olika anledningar har klimatfrågan blivit mer närvarande och akut. Det innebär att det här projektet är ytterligare ett sätt att utforska ämnet och se vad man kan göra. Jag är uppväxt i en religiös familj där moralfrågor var centrala. Det kunde handla om vad som är rätt och fel och att man ska ta hand om sina medmänniskor och det är ju absolut relevant i klimatfrågan. Man lärde sig förstås också om miljön i skolan. Det är massor av bidragande orsaker i barndomen som format hur jag är idag, berättar Kristofer. Vi behöver förstå att vi har inte har råd att inte bry oss. Sedan vi blev föräldrar gör det också en viss känslomässig skillnad när jag tänker på vikten av frågan. Framtiden blir mer närvarande.
- Att värma om klimatet handlar om självbevarelsedrift. Om man ser långt fram så är det givet att vi måste tänka på miljön. Klimatfrågan är inget intresse, säger Camilla. Vi behöver beskydda våra tillgångar! Problemen är redan här nu när vi är 30. Vi hoppas ju få leva 50 år till, då kommer de definitivt att märkas. Att inte bry sig nu är ganska dumt. Fler och fler behöver inse att vi behöver göra något nu. Jag har svårt att förstå när någon uttrycker att man inte bryr sig om klimatet.

Vilka tips skulle ni ge den som kanske tänkt på att bidra, men som inte riktigt har kommit igång ännu? Camilla kommer direkt att tänka på att agera enkelt:

- En start för den som vill börja, är att sluta göra saker som är rent förkastliga. Det är lätt att göra och kostar ingenting. Ett konkret exempel skulle kunna vara att man kan sluta elda saker på sin tomt, och istället kör dem till återvinningen. Något som vi gillar är att köpa begagnat. Det är kul och bättre för miljön. Fast man kan tyvärr inte köpa allt begagnat förstås, eftersom en del saker kan vara farliga så som plastleksaker från 90-talet. Kristofer fyller i en ytterligare sak man kan göra:
- På tal om lätta saker att göra så kan man till exempel låta bli att klippa gräset och ordna med äng på sin tomt eller börja köpa torvfri jord! Han funderar också på vad ett hållbart samhälle kommer att innebära i framtiden och vad som kan motivera fler att söka sig till det.

”På tal om lätta saker att göra så kan man till exempel låta bli att klippa gräset och ordna med äng på sin tomt!” Kristofer

- Ekonomi är också en motivation. Den är kanske inte så skojig, men ändå något att väga in. Överkonsumtion mår vi inte bra av men däremot av att vara i naturen! Jag ser framför mig att vi kommer att må bättre när vi lever i ett hållbart samhälle.

Projektledare,
Sofia Guldbbrand
Unesco Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle

Klimat- och energismart hemma är ett projekt som pågår hela 2023. 10 hushåll runtom i Lidköpings- Götene och Mariestads kommuner deltar i aktiviteter som lockar till nya hållbara steg framåt. Projektet bygger på samverkan mellan energi- och klimatrådgivningarna i biosfärkommunerna och Unesco Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle. Medfinansiär är Västra Götalandsregionen.

